

Народ

† Светолик Ј. Ивановић

Пре неколико дана, у београдског интелектујини се нечујно уга- ли мученички живот јевановића. Светолика Ј. Ивановића сарш. техничара.

Изгледа, може бити, нес攻克но рећи за чо- века, кога нестаје онда кад је још без имена и кад би тек имао да ради, али ипак истина је: и за Радикалну Странку којој је припадао, и за цео млађи појас у- опште, смрт Светолика Ивановића представља озбиљан губитак.

У акцији странкиних младих генерација, која се живо осећала по- следњих десетину година, и која, без прете- ривања, представља јед- ну врсту обнове и под- мађивања партије — Светолик Ивановић је заузимао увек једно од најлепших места.

Рад тих генерација, по несебичности и по чистоти уверења, по скромности и по мла- дијском одушевљењу, по побудама и по за- лагању има већ своју светлу и лепу малу и- сторију. У њој, несум- ђиво, припада, и с пра- вом, високо место Сва- толику Ивановићу.

Он је био председник Универзитетске Радикалне Омладине, а затим у неколико махова управи Београдске Ра- дикалне Омладине, која је била врста централе целокупне ове акције. Уосталом, његово се ме- сто знало, и оно је стал- но било напред, и то не по избору, већ по томе што су га другови и пријатељи носили у љубима својим и исти- цали увек испред многих.

Управо, није он тим начином третиран само у свом ужем партиском кругу, већ је и у нај- ширем кругу познани као цењен као редак чо- век, коме нико зло није мислио. И у Универзи- тетској Омладини, у чијим је корпорацијама — нарочито у »Фонду за потпомагање сиромаш- них студената« и у об- новљеном »Побрратим- ству« — он живо радио, и ван Универзитета, он је увек био радо виђен и радо слушан. На ску- повима и у оних сва- кодневним непознатим, неизваничним, импрови- зијама разговорима и дискусијама на ули- ци, у кафани, у ше- тњи, који представ- јају нарочиту врсту која је у њему гледала

узор, опет добровољно у 7 пуку I позива. И у балканском рату он се

држао у пуком смислу славно, али у овом ра- ту правио је чудеса од храбости и имао так- ве подвиге, каквима би се могли подичити и најпрослављенији јуна- ци. Без набрајања: није

било задатка, кога се он није смео подухвати и за чије се извршење он не би доброљубљено пријавио, и кад би сви јунаци ником поникнули; и није било међу првима и међу најбољима. У рукама његовим, као у рукама Мандушића Вука, било је свако оружје убојито:

и бомба, и нож, и пу- шка и митраљез. Као млади а школовани љу- ди, он и другови му, били су најлепши под- стрек за војнике, које су умели да понесу својим одушевљењем и о-ним пожртвовањем са којим су се излагали смрти, и ако не морају.

А кад је требало, да

се џаци упуне у џачку чету, он је по молби са још два-три друга, остао и даље на истом месту, налазећи да ће се тако најбоље оду- жити дужности.

Он није био песими- ста коме је живот омра- цао и који у борбу иде- тражећи смрт; није се борио ни из пусте та- штине, за славу и од- личија; није га водило развијено честољуб- ље интелигентног чо- века који неће да буде гори од других. Он се борио из дубоког и снажног уверења да на њему лежи дужност да се бори, и то уверење, да осећање дужности, дужности неодступне и праволиниске, било је јаче и од саме смрти. Кроз његову душу су тако одјекивали дога- џаји и стварали чита- во једно надахнуће за његов рад. Отуда, нико никада није видео страх на њему, никад његова нога није задрх- тала ни поклецнула.

Повлачећи се скром- но у позадину кад год му је нуђена награда и унапређење, он је из- прекидно правио бра- вуре којима су сви ди- вили. Борио се и уз ту- ђу чету, само ако његова ниј била у борби, а и други су га коман- дирали да са љу- дима дође на крваву свадбу. Сви су верова- ли у његову јуначку срећу, а и он сам го- говорио је: »Срећа ме увек служила, а она сва-

кад служи добро кад се на општи олтар. Везан

за постельју, само про-

клињем судбу своју.«

Али то је било за кратко: 15. септембра 1914. он је, на оној стра- хији Саве, тешко рањен у главу, тако да су га верни му другови рат- ни једва пренели у чу- ну на нашу страну. И

ако му је и мозак био

озбиљно повређен, он

остаје жив, али од та-

да живи животом му-

ченика, осећен већ кри-

лом смрти, под којим

његов живот постепе-

но трне, гаси се.

После операције, он

губи моћ читања и пи-

сања, и, код иначе пот-

пуно здравог и очу-

ваног интелекта, поста-

је слеп код очију. Бол-

нице, тешко и несрћно

наше повлачење, поно-

вно и тешко оперисање

у Паризу, заборав у ме-

сто награде и призна-

ња, дуго и мучно бо-

љавање, живот вештач-

ки на диети и на ле-

ковима, туђина без игде

икога свога — све су

то ствари које би са-

ломиле дух и у чврш-

ћем телу, али ни тада

његова се вера никад

није пољујала, његова

се нада никад није ко-

лебала, његово се ро-

днољубље никад није са-

ломило. Као тежак ре-

конвалесцент, он учес-

твује у импровизира-

ној борби против пр-

вих бугарских делова у

Врчњи. Млађем брату

свом, Чедомиру Ј. Ива-

новићу, студенту права

и рез. потпоручнику,

достојном себе и Јасе-

нице — златном мла-

дићу: по души, по ка-

рактеру и по младић-

ској чедности и лепоти,

који је потом, 1. окто-

бра 1916. јуначки по-

гинуо на Чукама, за-

служивши својим под-

визима и највише од-

личије: Кађорђеву

Звезду са Мачевима —

пише из туђине: »Буди

увек храбар.« У препи-

ци о подизању споме-

ника палом брату, пи-

ше другом брату: »По-

дјељи ћемо ми лако спо-

менике палој браћи на-

шој, само нека победи-

мо. Не буде ли тога, из-

ставићемо хадуковање

као за време Турaka,

па ћемо светити пале

и тиме подизати најве-

ће спомене.« А и после

најтежег удара у живо-

ту, после материјне смр-

ти, и ако саломљен фи-

зички, он пише опет у

истом духу: »Веруј ми,

мој Драгољубе, да ми

је врло тешко живети.

Био бих срећан да мо-

гу отићи до положаја

да дам последњу снагу

најчешћим изјавама

БРОЈ 15 ЛЕПТА

Рукописи се не враћају.

Огласи и белешке наплаћу- ју се по погодби.

Редакција је у улици Колом- бо број 6.

НОВИ САВЕЗ

Вашингтон. — Лорд Рединг представник Енглеске владе код Сједињених Држава, предложио је, да се склопи стални савез између Енглеске и Америке, који ће имати за циљ да чува слободу света.

БУДУЋА ТРГОВИНА

Лондон. — Међупарламентарна конференција за трговину, на предлог Шомета, једногласно је изгласала следећу револуцију: »Конференција прима са највећим задовољством изјаву министра финансија Бонара Лоа у доњем дому у погледу контроле над сировинама, у циљу заштите интереса енглеске царевине и њених савезника. Конференција се нада, да ће савезничке владе у исто време организовати једну саобраћајну контролу и узајамним концесијама развити размену фабричких артикала и свиковске трговачке робе.« Конференција је затим изгласала резолуцију, којом се придржује протесту Савезничких влада против уговора о миру, на- метнутог Румунији, који уништава слободну пловитбу по Дунаву.

ЧЕХОСЛОВАЦИ

Лондон. — Тјмсов допи- ник из Токија интервјуи- сао је једног бившег капе- тана руске војске, сада чла- на чешкословачког наци- оналијског комитета, који је Евген Вол, који је до- шао у Енглеску, да убрза признавање финске независ- nosti од стране енглеске путовајуће за Америку, а ме- дујутим је у јапанској пре- стоници радио све могуће, да се што брже транспор- тује у Француску 15.000 његових синародника, кон- центрисаних у Владивос- току.

Капетан је тачно испри- чао новинару о последњим борбама Чехо-Словака са црвеним гардом у Иркуцу. Чеси

потуки надмоћније немачке снаге код Бакмача (источно од Кијева); и затим су добили пристапак од стране бржевика, да могу отићи у Владивосток, да би предузели борбу на западном фронту, пошто је распадом руске војске био узалудан сваки напор у Руји.

Чехословаци су тада предали били оружје, надајући се у што скорији прелазак на далеки Исток. И букунули су нереди у Иркуцку, када је једанешалон од 315 Чеха, који су били наоружани са самих 10 карабина и неколико ручних бомба, стигао на станицу Иркуцка.

И ево још једног примеира немачке нелојалности: Чешки је одред опколило 3000 црвених гардица, Немаца и Мађара, са 60 митраљеза, и наредише им да у року од 15 минута предаду оружје.

Командант чешко словачког одреда замолио је тада, да му се дозволи да телеграфски затражи инструкције од својих старешина, али је био одбијен и ухапшен. У исто време црвена је гарда на заповест једног немачког официра отворила ватру на воз експлозивним куршумима, убивши 50 Чеха а тешко ранивши 48.

Тада Чеси, и ако без оружја, посакаше из воза, и за петминута запленише митраљезе и мало затим станица Иркуцка је била у њиховим рукама. Услед тога је било закључено примирје и потписан уговор, на основу кога су Чеси могли наставити пут за Владивосток.

АУСТРИЈСКИ ЈЕВРЕЈИ

Лондон. — «Лембергер Тагблат» орган Јевреја из Галиције пише:

«Разлика између држања двеју зарађених група у погледу на нас осећа се потпуно. Споразум је на гледашту, да учини све што се може за нас, док Централне Силе обећавају смање и мање. Кад он направи листу испада аустријске владе према нама, цензура не би пустила да она изађе.

Ми, аустријски Јевреји, треба да напустимо наше неутрално државе, и да затражимо енергично наше грађанско право. Потребаје, да се због овога ставимо на страну оних који подржавају и потпомажу наше интересе.

ПРОИЗВОДЊА УГЉА

Лондон. — Строга ограничења у потрошњи угља у Енглеској, о којима је пре неколико дана јављено, оправдавају се ироично овим разлогима: Услед повлачења 75.000 професионалних рудара из угљених мајдана, смањило се вађење угља за 22 и по милиона тона, а експедиције угља, које се имају извршили за Италију, Француску и неутралце износе око 12 и по милиона тона.

Експедиције угља услед рата морале су се изменити. Немачка офанзива у Француској главни је узор, да су се увећале потребе Француске, пошто се копање угља из мајдана у Па д'Кале знатно смањило због тога што се тај предео налази у зони немачког бомбардовања и због тога што су жељезнице тога краја скоро сасвим употребљене за војне сврхе.

Месечна количина извоза за Италију увећала се: Енглеска даје Италији 8 и по милиона тона годишње поред нарочитих резерви.

О ЗАРОБЉЕНИЦИМА

Рим. — Док Аустрија стално тврди да се са њеним заробљеницима у Италији лоше поступа, представник Аустрије при Ватикану, сада у Берну, Палфи у једном интервју са »Наје Цирихер Цајтунгом« изјављује, да је у свим посетама које је учињио са неким бискупима по заробљеничим логорима у Италији почео увек најбоље утиске због веома добrog поступања Италијана према аустријским заробљеницима.

О ВЛАДИВОСТОКУ

Париз. — Према накnadним веродостојним информацијама, чешко словачке трупе, које су биле дошле до Владивостока, да се украду за Француску, тек онда су заузеле и завладале овом вароши када су их напали бржевици, потпомогнути аустро немачким заробљеницима. Чехо Словаци позвали су бржевици да престану са шиљањем оружја аустро немачким заробљеницима, који се налазе расејани по Сибију. Пошто су их бржевици за то дочекали силом, Чехо Словаци су силу одбили силом, а пошто је становништво стало на њихову страну, то су они оборили совјет, који су заменили једним новим сојетом.

Два члана новог совјета отпутовали су са чешко словачким делегатима, да дођу у везу са осталим елементима, који се у западном Сибиру боре против бржевика.

ПОГРОМ

Париз. — Јављају из Кијева, да је организован погром од стране Аустро Немаца против Јевреја. Више од 250 Јевреја масакрирано је последње недеље у Новгород—Северски и цео крај у коме су настапили Јевреји, опљачкан је и срушен до темеља.

АМЕРИЧКИ РАДНИЦИ

Вашингтон. — Амерички су радници још једном свечано потврдили своју чврсту одлуку да наставе рат без обзира или компромиса до победносног мира.

Извјављујући, да ће свим својим силама доприносити продужењу борбе. На последњем конгресу америчке радничке федерације изгласана је резолуција којом се одбија свака конференција на којој би хтели учествовати Немци.

ИТАЛИЈАНСКА ТОНАЖА

Рим. — Подсекретар за транспорте и комесар за конструкцију тровачких бродова саопштавају, да је у месецу јуну спуштено у море бродова са тонажом од 16.000 тона. Укупна тонажа спуштенih бродова од 1. јануара до 30. јуна ове године износи 53.500 тона, поред дрвене конструкције. У градњи се налазе 23 параброда са 166.000 тона поред једрењача са 9000 тона у челику и 16.838 пароброда и дрвених једрењача; што свескупа износи 191.838 тона.

САОПШТЕЊА

ЧИТУЉА. — Извештавам пријатеље и познанike, да сам 22 новембра 1915. г. у Албанији изгубио брата

+ Александра — Сашу ѡака 6-ог раз. III Београдске гимназије, 9 марта 1916. г. у Крушевцу сестру

+ Драгињу, а сада сам из поробљене Србије добио, најжалостију вест, да је моја добра жена

+ Наталија,

умрла 16(29) маја 1918. г. у Београду, последлог и тешког боја.

ПОМЕН. — У четвртак, 5. о. да је са стрицем Мијаилом здрави м. у овд. Српској Цркви Св. и моли за извештај о њима.

ЗВАНИЧНИ ИЗВЕШТАЈИ

ФРАНЦУСКИ КОМИНИКЕ

15 сати. — После страховите артилеријске припреме, Немци су напали јутрос од Шато-Тиери до Мен де Масиж.

Немци су умногостручили своје напоре на Прине и Маркиз; на предео северно од Прона и Суина и нису успели и поред обнављених напада, да се дођепају француских борбених положаја.

23 сата. — Немачки напад извршен јутрос у 4.30 часа продуцио се целог дана са истом јачином.

Западно од Ремса огорчене борбе биле су у пределу Реји, Куртиери, Васи.

Јужно од Марне, коју су Немци успели да пређу на неколико тачака између Фосса и Дормана, једном против нападом, који су извеле америчке трупе, успеле су да баце на северну обалу немачке елементе, који су се дохватили јужне обале западно од Фосса.

Између Дормана и Ремса, француско италијанске трупе одупире се са упорношћу на линији Шацијон на Марни, Кумери, Марво и Буји.

Источно од Ремса не-

саве биће приређен четрдесет дневни парастос са заупокојном литургијом против Марку Петровићу, који је 24. маја о. г. умро у Београду. Заупокојена Литургија почине у 9 часова паастос у 10 часова. У исто време ће бити одржан и двогодишни помен противном сину пок. Борисаву Петровићу, чиновнику Управе Фондова. Паастос приређују синови односно браћа Богољуб и Богдан Петровић и њега Ранко Д. Трифуновић, који моле пријатеље и познанike драгих покојника и своје, да на паастос дођу.

На висоравни Азијаго француски одреди извршили су 2 препада у непријатељске линије на Бертиго и Цоки; наши елементи продрли су у непријатељске линије северно од Вал Бела и имали заробљеника.

Непријатељ је одговорио јаком артилеријском акцијом, коју смо ефикасно ујуткали.

Пешадиске колоне у покрету у позадини групирају се

из пала у пламену. Пет наших нема.

ИТАЛИЈАНСКИ КОМИНИКЕ

На висоравни Азијаго француски одреди извршили су 2 препада у непријатељске линије на Бертиго и Цоки; наши елементи продрли су у непријатељске линије северно од Вал Бела и имали заробљеника.

Непријатељ је одговорио јаком артилеријском акцијом, коју смо ефикасно ујуткали.

Пешадиске колоне у покрету у позадини групирају се

НАЈНОВИЈЕ ВЕСТИ

Цирхи. — Врење међу ске границе до Беча у тој јасно, и констатује, да се у Бечу много паде због глади.

Париз. — Клеменције је у пратњи Лушера Дименила посетио један техничко одељење за вијатику на терену где је прегледао

веће апарате нарочито

аероплане за бомбардо

вање. Присуствова

је покушајима и фаб

ријацији и живо се

теретовао за летовек

који су изведени пре

њим.

Париз. — »Еко де Пари« публикује писмо Барса министру просвете, и стичући да Немци почини

поново бомбардовати Ремску катедралу.

Барс моли министру да

покупи и стави на сигуру

место драгоцене остатаке

кли су наши и саветнички авизитичари миграциони. Између јуних обронака Сасо Реско и долине Бренте на пријатељ је показао велику активност, коју су ишаце предстражи сломиле.

Један нов покушај на пада на Короне одбија смо.

Преко дана и у ноћи артиљеријска ватра била је живља северно од Грале и у зони Монте тела.

Оборено је шест најновијих

артиљеријских апарат

у северног дела

Словеније до Беча у тој

јасно, и констатује, да се

у Бечу много паде

због глади.

Париз. — Клеменције је у пратњи Лушера Дименила посетио један техничко одељење за вијатику на терену где је прегледао

веће апарате нарочито

аероплане за бомбардо

вање. Присуствова

је покушајима и фаб

ријацији и живо се

теретовао за летовек

који су изведени пре

њим.

Париз. — »Еко де Пари« публикује писмо Барса министру просвете, и стичући да Немци почини

поново бомбардовати Ремску катедралу.

Барс моли министру да

покупи и стави на сигуру

место драгоцене остатаке

у северног дела

Словеније до Беча у тој